

De *Burjassot* tractarem en art. especial.

¹ Allí, seguint una opinió molt generalitzada entre els arabistes, repeteixo que en àrab és un manlleu del gr. *πύργος* 'torre'. No hi ha una arrel àr. *brġ* (o a penes); però tampoc hi ha una arrel indoeuropea: *prg*, ni el vocalisme u no lliga gaire amb el sistema indoeuropeu. Veig ara que existia *burgana* 'palau, fortalesa' en una llengua asiànica de les més antigues; i Pok. (*IEW*, 141.12) diu que el mot grec n'és un manlleu; llavors l'àrab pot venir d'allí i no del grec. És clar que per als nostres arabismes tant se val, tant si l'àrab ho rebé del grec com si és herència asiànica directa. — ² Són ben conegudes les arrels aràbigues *slm* i *slb*, i totes dues i també *slf* (Hess 35) formen NPP, entre ells *Selmân* (Hess 30). Sembla que d'aquí deu sortir aquest *Selva/Salevà*. Cf. *Selja la de Canal* (P. del Cid). Remeto a l'art. La Selva del Camp. — ³ L'inf. de Bel i un dels dos de Vallibona pron. correctament *la bórža*, l'altre apitxava en *-ça* (xxvii, 122; xxviii, 22.24). — ⁴ Quasi no val la pena de consignar que en algun d'ells afirmaven que és d'origen «maltès». És sabut que en el P. Val. els maltesos i els sicilians fan el mateix paper de panacea i «En Patiràs», que a Mallorca fan els italians, i a Menorca, els irlandesos, per tapar als ulls dels infeliços la «taca» (noble marca d'autoctonisme!) d'una ascendència morisca, suscitada per una etimologia aràbiga o mossàrab. — ⁵ Una etim. *burġ* *ʿuyún* 'torre de (les) deus' és poc probable per la falta d'article (cf. *mā* *l-ʿuyún* > *Montlleó*). — ⁶ Ja el tenim en els Furs de València de Jaume I, on va enumerat, tot seguit darrere de la Font de la Figuera, entre els llocs limítrofs de la jurisdicció valenciana i «Garamoixén [a la vall de Moixent], Font de la Figuera, *Burriaharon*, Almizra, Port de Biar» així en un ms. del S. xiv (*H*), però en forma més correcta, amb *r* simple (i per tant *rġ*): *Boriabaron* (*C*), *Burriaharon* (Ss. xiv-xv). Notable que el saber de Germà Colon — «omniscient» en temes valencians! — *amor*, valga'ns Déu, *de terra lonhana* — ⁴⁰ (*Furs de València Ncl* i, 109) no hagi sabut identificar el lloc, que ja assenyala la *GGRV* (vol. i, p. 4). El mapa del regne de 1762 per Tomàs López posa la *Torre de Bujaron* en territori cast., i *Sierra de Bujaron* en terra valenciana i *GGRV*, pp. 4-5).

BORGONYA

Nom de dos pobles del Nord del Principat.

¹ L'únic important des d'antic, agr. a Cornellà del Terri (Gironès).

PRON. MOD.: *bergunjá*, 1920 (a Girona), (i «en escrits *Borgonyà*»); *bergunjá*, 1936 (a Banyoles); id. 1964 (ibid.); *burgunjá* (bis) o *bergunjá*, 1964, a Pujals ⁵⁵ (xliv, 136, 150, 151, 152).

DOC. ANT.: 957: «in terminio de *Bocguniano* in comitatu Gerundensi» (*MarcaH.*, col. 873, confirmat per *Esp. Sagr.* XLIII, ape. xx): no hi ha cap raó per esmenar en *Borg-* aquesta grafia (com volen Alsius, p. ⁶⁰

111, i Aebischer) que és la més antiga i la més fundada lingüísticament: és clar que vol dir *Bogguniano*. Fins al S. xi no apareix l'alterada variant moderna, que s'imposa en el xii; 1017: «in com. Gerundensi --- *Biert* --- Canneto --- *Borgoniano* --- Pugals» (*MarcaH.*, 100. 15); 1130: *Borgunýa* (o *-ano*) (*BABL* iv, 125); 1142: *Burguniano* (Monsalv. xvii); 1208: *Barguniano* (Monsalvatje ibid.); 1359: *Burgunýa* (*CoDoACA* xii, 110); 1362: *De Bergonyano* (Alsius, 111).

² *Borgonyà*, poblat agr. a St. Vicenç de Torelló, poc important fins al segle passat, si bé ha crescut molt d'ençà que s'hi establí la gran filatura Fabra i Coats, i s'hi va fer una estació (entre Torelló i St. Quirze), del ferrocarril de St. Joan de les Abadesses, inaugurada el 1932.

PRON. MOD. Dels Coats ve el nom popular que se li donà en el país: *xlz inġlġzus* (1925, 1953, xiii); també a Vic, 1920 diuen així, afegint que *bergunjá* és menys usat (1920). Ni Aebischer ni jo no en trobem documentació, si bé tinc una notícia de *Borgunýa* (*BABL* iv, 183) que no tinc prova que s'hi refereixi, i per tant és més probablement de 1).

En tot cas és falsa l'atribució que fa Aebischer a aquest d'una cita de l'any 962: sembla ser un error de copista, i en tot cas tot el context mostra que es tracta d'una serra del Conflent: primer escrivint *Bruguno*, i en repetir-ho, *Burgunano*, sens dubte diplografia errònia en lloc d'allò: precepte de Lotari, a. 961 per al monestir de Cuixà, on li dóna un alou en te. de Prats de Balaguer; posant com afrontacions: la iii en el pont de la Tet, la iv «in serra de *Bruguno*, monte Morencio et pervenit in serra de *Burgunano*» (*Marca H.*, 881.19); essent una serra pirinenca deu ser un *Brugano*, variant de *brugar* o *-gan*. En tot cas això no té res a veure amb *Borgonyà* (1) ni (2).

ETIM. Ja M-Lübke (*BDC* xi, 28) es mostrava incrèdul de l'aparença que té d'un derivat del germ. BURGUNDJ- 'borgunyó', puix que és un nom de pagus romà, dels derivats en -ANUM. Aebischer (*Top.* 191) fa honestos equilibris per creure-s'ho; acaba també incrèdul, cercant esmaperdut altres solucions a base d'obscurs NPP *Bargonius*, *Bergonius* documentats en l'Antiguitat: suspectes de ser etruscos o gàllics.¹

No convenç; Moll sembla voler tornar a l'aparent etimologia rebutjada per M-Lübke, allegant que el cognom *Borguny* «prova que ve de BURGUNDIO (*AORBB* ii, 347): no ho prova, o si de cas provaria l'origen d'aquest cognom ben rar (només a Palma i a Morvedre, *AlcM*); car és ben conegut que el nom de l'estat de *Borgonyà* era *Borgunya* en cat. medieval (cites d'*AlcM*, també a. 1464, Lladonosa, *Montsuar*, p. xvi). És, doncs, un derivat català merament local i tardà, del nom d'aquesta regió de França.

La forma genuïna del nostre NL *Borgonyà* és també certament només la de la menció més antiga, i la que és encara general en el cognom, tan expandit, *Borgunýa* (quatre pobles en *AlcM*), var. *Bagunýa* (set pobles): tots, del cat. oriental. En el S. xii quan la fama del ducat de Borgonya s'estén arreu d'Europa, magnificat aviat per les violentes proeses de Carles el Te-